Donderdag, 21 oktober 2021

P9_TA(2021)0438

Pandora Papers: gevolgen voor de inspanningen tot bestrijding van het witwassen van geld, belastingontwijking en belastingontduiking

Resolutie van het Europees Parlement van 21 oktober 2021 over de Pandora Papers: gevolgen voor de inspanningen ter bestrijding van witwaspraktijken, belastingontwijking en belastingontduiking (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Het Europees Parlement,

— gezien de verklaring over een tweepijleroplossing om de uitdagingen op belastinggebied aan te pakken die voortvloeien uit de digitalisering van de economie, die op 8 oktober 2021 werd gepubliceerd door het inclusief kader inzake grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)/G20,

— gezien zijn resolutie van 19 april 2018 getiteld "Bescherming van onderzoeksjournalisten in Europa: de zaak van de Slowaakse journalist Ján Kuciak en van Martina Kušnírová" ([1]),

— gezien zijn resolutie van 25 november 2015 over fiscale rulings en andere maatregelen van vergelijkbare aard of met vergelijkbaar effect ([2]) (TAXE-resolutie),

— gezien zijn resolutie van 6 juli 2016 over fiscale rulings en andere maatregelen van vergelijkbare aard of met vergelijkbaar effect ([3]) (TAX2-resolutie),

— gezien zijn aanbeveling van 13 december 2017 aan de Raad en de Commissie na het onderzoek naar witwaspraktijken, belastingontwijking en belastingontduiking (PANA-aanbeveling) ([4]),

— gezien zijn resolutie van 26 maart 2019 over financiële misdrijven, belastingontduiking en belastingontwijking ([5]) (TAX3-resolutie),

— gezien zijn resolutie van 18 december 2019 over de rechtsstaat in Malta, na de recente onthullingen over de moord op Daphne Caruana Galizia ([6]),

— gezien de mededeling van de Commissie van 7 mei 2020 inzake een actieplan voor een alomvattend Unie-beleid voor de preventie van witwassen en financieren van terrorisme (C(2020)2800),

— gezien zijn resolutie van 10 juli 2020 over een alomvattend EU-beleid voor de preventie van witwassen en financieren van terrorisme — Actieplan van de Commissie en andere recente ontwikkelingen ([7]),

— gezien de verslagen over de blauwdrukken van pijler 1 en pijler 2 die op 14 oktober 2020 door het inclusief kader van de G20/OESO zijn aangenomen, en de resultaten van de economische analyse en effectbeoordeling van de door de OESO uitgevoerde voorstellen,

— gezien zijn resolutie van 21 januari 2021 over de herziening van de EU-lijst van belastingparadijzen ([8]),

— gezien Speciaal verslag nr. 03/2021 van de Europese Rekenkamer van 26 januari 2021, getiteld "Uitwisseling van fiscale inlichtingen in de EU: de basis is solide, de uitvoering suboptimaal",

([1]) PB C 390 van 18.11.2019, blz. 111.
([2]) PB C 366 van 27.10.2017, blz. 51.
([3]) PB C 101 van 16.3.2018, blz. 79.
([4]) PB C 369 van 11.10.2018, blz. 132.
([5]) PB C 108 van 26.3.2021, blz. 8.
([6]) PB C 255 van 29.6.2021, blz. 22.
([7]) PB C 371 van 15.9.2021, blz. 92.
([8]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0022.

Donderdag, 21 oktober 2021

— gezien Speciaal verslag nr. 13/2021 van de Europese Rekenkamer van 28 juni 2021, getiteld "De EU-inspanningen ter bestrijding van witwassen in de bankensector zijn gefragmenteerd en de uitvoering ervan is ontoereikend",

— gezien de mededeling van de Commissie van 18 mei 2021, getiteld "Belastingheffing van ondernemingen in de 21e eeuw" (COM(2021)0251),

— gezien het door de Commissie op 20 juli 2021 gepresenteerde wetgevingspakket voor de versterking van de EU-regels ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT),

— gezien zijn resolutie van 16 september 2021 over de tenuitvoerlegging van de EU-vereisten voor de uitwisseling van belastinginformatie: voortgang, geleerde lessen en te nemen hindernissen ([9]),

— gezien zijn resolutie van 7 oktober 2021 over de hervorming van het EU-beleid inzake schadelijke belastingpraktijken (met inbegrip van de hervorming van de Groep gedragscode) ([10]),

— gezien artikel 132, leden 2 en 4, van zijn Reglement,

A. overwegende dat de Pandora Papers een enorm, qua omvang niet eerder vertoond, datalek vormen, met informatie over de uiteindelijk begunstigden van in rechtsgebieden met geheimhoudingsplicht gevestigde vennootschapsrechtelijke entiteiten; overwegende dat het Internationaal Consortium van onderzoeksjournalisten (ICIJ) op 3 oktober 2021 begon met het publiceren van de Pandora Papers;

B. overwegende dat 2,94 terabytes aan data aan het ICIJ zijn gelekt en gedeeld met mediapartners in de hele wereld; overwegende dat sommige van de dossiers teruggaan tot de jaren 1970, maar dat de meeste door het ICIJ bekeken dossiers uit de periode 1996-2020 stammen; overwegende dat het nieuwe datalek naar verluidt betrekking heeft op meer dan 330 politici en overheidsdienaren uit bijna honderd landen, waaronder 35 huidige of voormalige staatshoofden en regeringsleiders;

C. overwegende dat de Pandora Papers laten zien hoe rijke individuen, onder wie politici, criminelen, overheidsdienaren en beroemdheden, door tussenpersonen, bijvoorbeeld banken, accountants en advocatenkantoren, geholpen worden bij het in rechtsgebieden met geheimhoudingsplicht of belastingparadijzen opzetten van complexe vennootschapsrechtelijke structuren, en daarbij nauw geholpen worden door professionele offshoredienstverleners, teneinde hun inkomen en vermogen te onttrekken aan billijke belastingen en toezicht;

D. overwegende dat de Pandora Papers het meest recente grote datalek zijn dat de machinaties van de offshore financiële wereld blootlegt, na de Lux Leaks in 2014, de Swiss Leaks in 2015, de Panama Papers in 2016, de Paradise Papers in 2017, de Mauritius Leaks in 2019, de Luanda Leaks en de FinCEN Files in 2020, en de Lux Letters in 2021;

E. overwegende dat de Pandora Papers licht werpen op de fundamentele rol van informatie over uiteindelijk begunstigden voor de bestrijding van witwaspraktijken en andere financiële misdrijven, en duidelijk maken dat openbare toegankelijkheid en accuratere informatie cruciaal zijn;

F. overwegende dat de in de Pandora Papers vermelde activiteiten bestaan uit de oprichting van brievenbusmaatschappijen, stichtingen en trusts voor de volgende doeleinden: de anonieme aankoop van onroerend goed, jachten, jets en levensverzekeringen, het doen van beleggingen, het schuiven met geld tussen bankrekeningen, belastingontwijking en het plegen van financiële misdrijven, waaronder het witwassen van geld;

G. overwegende dat de in de Pandora Papers gemelde activiteiten, zelfs als ze niet allemaal intrinsiek illegaal zijn, vaak neerkomen op belastingontwijking en misbruik van het bedrijfsgeheim;

H. overwegende dat belastingautoriteiten naar verluidt meer dan een miljard EUR hebben kunnen innen op basis van de onthullingen in de Panama Papers ([11]);

I. overwegende dat de EU volgens de meest conservatieve verdeelsleutel wereldwijd de grootste verliezen lijdt als gevolg van de winstverschuiving naar belastingparadijzen, en naar schatting jaarlijks ongeveer 20 % van haar inkomsten uit vennootschapsbelasting misloopt;

([9]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0392.
([10]) Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0416.
([11]) Internationaal Consortium van onderzoeksjournalisten, "Panama Papers revenue recovery reaches $1,36 billion as investigations continue", 6 april 2021.

J. overwegende dat na de financiële crisis van 2008-2009 en een reeks onthullingen over praktijken op het gebied van belastingontduiking, agressieve fiscale planning, belastingontwijking en witwassen de G20-landen overeengekomen zijn deze kwesties mondiaal op OESO-niveau te behandelen in het kader van het project inzake grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS), hetgeen tot het BEPS-actieplan heeft geleid;

K. overwegende dat geëigende internationale belastingwetten van cruciaal belang zijn om praktijken op het vlak van belastingontduiking en belastingontwijking te voorkomen en een billijk en efficiënt belastingsysteem op te zetten dat ongelijkheid aanpakt en voor zekerheid en stabiliteit zorgt, aangezien dit voorwaarden zijn voor het concurrentievermogen alsook voor een gelijk speelveld voor bedrijven, en dan vooral voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's);

L. overwegende dat volgens de EU-waarnemingspost voor belastingheffing het financiële vermogen in belastingparadijzen 7 900 miljard EUR bedroeg in 2017; overwegende dat dit bedrag overeenkomt met 8 % van het mondiale bruto binnenlands product (bbp); overwegende dat dit resulteert in een wereldwijde derving van belastinginkomsten van ongeveer 155 miljard EUR per jaar;

M. overwegende dat de schattingen van de vennootschapsbelasting die de EU als gevolg van belastingontwijking misloopt, uiteenlopen van 50 tot 70 miljard EUR per jaar, en dat dit cijfer dichter in de buurt komt van 190 miljard EUR indien andere factoren, zoals speciale belastingafspraken en inefficiënte belastinginning, worden meegerekend; overwegende dat de EU-waarnemingspost voor belastingheffing aangeeft dat ongeveer 11 % van het totale nettovermogen van de EU, dat wil zeggen 2 300 miljard EUR, offshore geparkeerd staat;

N. overwegende dat het Europees Parlement in zijn TAXE-, TAX2-, PANA- en TAX3-resoluties en -aanbevelingen, en in zijn recente resoluties die zijn aangenomen op basis van verslagen van zijn Subcommissie belastingaangelegenheden (FISC) herhaaldelijk heeft aangedrongen op een hervorming van het internationale vennootschapsbelastingstelsel om belastingontduiking en belastingontwijking aan te pakken;

O. overwegende dat volgens Europol 0,7 à 1,2 % van het bbp van de Unie onderdeel vormt van verdachte financiële activiteiten, zoals witwaspraktijken in verband met corruptie, wapen- en mensenhandel, drugshandel, belastingontduiking en fraude, de financiering van terrorisme of andere illegale activiteiten die gevolgen hebben voor het dagelijks leven van EU-burgers; overwegende dat Europol aangeeft dat de autoriteiten slechts 10 % van de 1,1 miljoen meldingen van verdachte activiteiten in 2019 nader hebben onderzocht (met grote verschillen tussen de lidstaten);

P. overwegende dat het weliswaar moeilijk is om de omvang van witwaspraktijken in te schatten, omdat deze activiteiten per definitie niet openbaar worden gemaakt tenzij ze aan het licht komen, maar dat het duidelijk is dat deze praktijken wereldwijd toenemen;

Q. overwegende dat het VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding aangeeft dat elk jaar het equivalent van 2,7 % van het mondiale bbp wordt witgewassen;

R. overwegende dat de Commissie inbreukprocedures heeft ingeleid tegen de meeste lidstaten omdat zij de vierde en vijfde antiwitwasrichtlijn ([12]) niet naar behoren in nationaal recht hebben omgezet;

S. overwegende dat het kader van de Unie voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT) kampt met tekortkomingen in de handhaving, in combinatie met een gebrek aan efficiënt toezicht; overwegende dat met de achtereenvolgende wetgevingshervormingen van de afgelopen jaren gepoogd is het kader te versterken om nieuwe risico's en tekortkomingen aan te pakken;

T. overwegende dat de EU de afgelopen tien jaar een reeks wetgevingshervormingen heeft doorgevoerd om belastingontwijking en financiële criminaliteit te bestrijden; overwegende dat deze hervormingen positieve gevolgen hebben gehad voor de werking van de interne markt en voor de bescherming van de belastinggrondslag en -inkomsten in de lidstaten, die voorwaarden zijn voor het scheppen van banen, groei, en met name voor het herstel van de economie in de EU na de COVID-19-pandemie; overwegende dat er echter steeds meer behoefte is aan betere samenwerking tussen de bestuurlijke, gerechtelijke en rechtshandhavingsautoriteiten binnen de EU;

([12]) Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73); Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 43).

U. overwegende dat het Europees Openbaar Ministerie, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), Europol, het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) en de nationale financiële-inlichtingeneenheden werk van onschatbare waarde verrichten met het opsporen en bestrijden van grensoverschrijdende fraude, witwaspraktijken en belastingontduiking; overwegende dat die bureaus en agentschappen een chronisch tekort aan personeel en financiële middelen hebben aangezien de Raad als een van de begrotingsautoriteiten niet bereid is om bij de jaarlijkse begrotingsprocedure zijn goedkeuring te verlenen aan voldoende personele en financiële middelen; overwegende dat de Raad, met name tegen de achtergrond van de Pandora Papers, zijn standpunt voor de jaarlijkse begrotingsprocedure voor de begroting van 2022 en toekomstige begrotingen dan ook moet herzien en wijzigen, teneinde de personele en financiële middelen van bovengenoemde instellingen op te schroeven;

Algemene overwegingen

1. neemt kennis van de publicatie van de zogenaamde Pandora Papers op 3 oktober 2021 door het Internationaal Consortium van onderzoeksjournalisten (ICIJ); prijst het onderzoekswerk van het ICIJ voor zijn onschatbare bijdrage aan het onthullen van geheime offshorepraktijken en de bewustmaking van burgers over zaken die een duidelijk openbaar belang hebben;

2. benadrukt de rol van de internationale onderzoeksjournalistiek en klokkenluiders bij het onthullen van illegale handelingen, corruptie, georganiseerde misdaad, witwassen en wangedrag, met name door politiek prominente personen; onderstreept de belangrijke bijdrage van de onderzoeksjournalistiek aan de instandhouding van de democratie en de rechtsstaat;

3. acht het noodzakelijk de vertrouwelijkheid van de bronnen van onderzoeksjournalisten, met inbegrip van klokkenluiders, te beschermen en bevestigt het belang van het verweer van openbaar belang voor bronnen die het risico lopen aangeklaagd of vervolgd te worden ten gevolge van onthullingen met een duidelijk openbaar belang; benadrukt dat de vrijheid van journalisten moet worden verdedigd om vertrouwelijke, geheime en gerubriceerde documenten, datareeksen of ander materiaal, ongeacht hun herkomst, te ontvangen, en over deze kwesties van openbaar belang te rapporteren zonder het risico van dure rechtszaken of strafrechtelijke vervolging, indien we de rol van de onderzoeksjournalistiek als waakhond in onze democratische samenlevingen willen vrijwaren;

4. herhaalt in dit verband dat onderzoeksjournalisten moeten worden beschermd tegen strategische rechtszaken tegen publieke inspraak (strategic lawsuits against public participation, SLAPP's), alsook tegen pogingen hen het zwijgen op te leggen, en tegen intimidatie en bedreigingen van hun leven; is van mening dat bindende EU-regels die onafhankelijke media en journalisten robuuste en consequente bescherming bieden tegen vexatoire rechtszaken die bedoeld zijn om hen in de EU de mond te snoeren of te intimideren, dringend noodzakelijk zijn om een einde te helpen maken aan dit misbruik; wijst op zijn lopende werkzaamheden aan een initiatiefverslag over SLAPP's; juicht het toe dat de Commissie werkt aan een initiatief tegen op journalisten en mensenrechtenactivisten gericht misbruik van het procesrecht;

5. wijst erop dat in 2019 de EU-klokkenluidersrichtlijn ([13]) is vastgesteld en onderstreept dat de lidstaten deze ten laatste eind 2021 in nationaal recht moeten omzetten;

6. betreurt het dat, niettegenstaande een decennium van belastingschandalen en wetgevingshervormingen in de EU, de Pandora Papers laten zien dat er op mondiaal vlak onvoldoende progressie is geboekt om geheime offshorepraktijken en belastingontduiking en -ontwijking door bedrijven in te dammen; wijst erop dat de geheimhouding inzake bedrijfseigendom wordt gebruikt om persoonlijke financiële belangen te verbergen;

7. wijst erop dat uit de Pandora Papers blijkt dat belastingparadijzen schadelijke praktijken hebben aangepast aan de nieuwe normen om aantrekkelijk te blijven voor belastingontwijking; is van mening dat deze aanpassing leidt tot een nivellering naar beneden en tot de opkomst van steeds nieuwe belastingparadijzen met telkens aantrekkelijkere regelingen, ten nadele van andere belastingparadijzen, die minder aantrekkelijk worden;

8. betreurt het dat burgers en besluitvormers nog altijd op datalekken aangewezen zijn voor informatie over geheime offshorepraktijken; spoort de lidstaten met klem aan vooruitgang te boeken bij het voor het brede publiek toegankelijk maken van informatie over uiteindelijk begunstigden, en van alle overige relevante informatie voor parlementen en bevoegde autoriteiten, waaronder, in voorkomend geval, belastingdiensten;

([13]) Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17).

9. geeft aan dat het geheime systeem dat de Pandora Papers hebben onthuld, schade toebrengt aan de reputatie van bedrijven die zich aan de wet houden, de economische en sociale ongelijkheid vergroot, nadelig uitwerkt op de doeltreffende verstrekking van openbare diensten en hulp aan de meest kwetsbaren, de economische ontwikkeling ondermijnt in het geval van inkomstenderving, en het vertrouwen van de burgers in de rechtsstaat en ons economisch en democratisch systeem sterk aantast;

10. dringt er bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, met inbegrip van de belastingdiensten, op aan de datasets van het ICIJ te analyseren en een grondig onderzoek in te stellen naar alle misstanden die in de Pandora Papers aan het licht zijn gekomen waarbij hun rechtsgebieden betrokken zijn, met inbegrip van audits van alle personen die in de Pandora Papers worden genoemd;

11. verzoekt de Commissie de data in de Pandora Papers te bekijken en te bepalen of er aanvullende wetgevingsmaatregelen op EU-niveau nodig zijn, en ook of er handhavingsprocedures in verband met bestaande wetgeving moeten worden gestart, en hierover verslag uit de brengen aan het Parlement;

12. verzoekt het Europees Openbaar Ministerie te beoordelen of de data in de Pandora Papers specifieke onderzoeken binnen het kader van zijn mandaat rechtvaardigen;

13. betreurt het dat een aantal politici, waaronder EU-beleidsmakers op hoog niveau, ook in de Pandora Papers voorkomen, en verzoekt de autoriteiten van de betrokken lidstaten passende onderzoeken in te stellen naar illegale handelingen; betreurt het met name dat politici zoals Andrej Babiš, de premier van Tsjechië, en Nicos Anastasiadis, de president van Cyprus, die beiden zitting hebben in de Europese Raad, Wopke Hoekstra, de Nederlandse minister van Financiën, en Ilham Aliyev, de president van Azerbeidzjan, voormalig Britse premier Tony Blair, Milo Đukanović, de president van Montenegro, en voormalig Maltees minister en voormalig EU-commissaris John Dalli, allen zijn genoemd in de Pandora Papers waarbij ze in verband zijn gebracht met offshoretransacties;

14. onderstreept dat het belangrijk is hoge normen te hanteren voor de integriteit, eerlijkheid en verantwoordelijkheid van overheidsdienaren in de EU; verzoekt de lidstaten voor maatregelen en systemen te zorgen waarmee overheidsdienaren hun externe activiteiten, arbeidsbetrekkingen, investeringen, activa en aanzienlijke geschenken of voordelen moeten opgeven die kunnen leiden tot belangenverstrengeling met betrekking tot hun functie als overheidsdienaar, zoals aanbevolen in het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie; herhaalt dat de leden van het Europees Parlement ook nu al informatie over financiële belangen openbaar maken; dringt er met name bij politici op aan om, bij gebrek aan verplichte maatregelen, vrijwillig alle deelnemingen in brievenbusmaatschappijen openbaar te maken; herhaalt dat deze verklaringen preventief van aard zijn en bedoeld zijn om transparantie en integriteit in de publieke sfeer te bevorderen, en niet mogen worden geïnterpreteerd als stigmatisering van politici door te suggereren dat ze betrokken zijn bij criminele activiteiten;

15. verzoekt de lidstaten en de wereldleiders die in het intergouvernementeel forum G20, het inclusief kader en de Verenigde Naties bijeenkomen met klem doeltreffende maatregelen te nemen om belastingparadijzen en hun werkwijzen aan te pakken, in concreto door brievenbusmaatschappijen (bedrijven zonder economische activiteiten met als enige doel om belastingen of andere wetten te ontwijken) te verbieden door de invoering van specifieke verplichte criteria voor transparantie en bedrijfsactiviteiten teneinde het gebruik van dergelijke bedrijven te voorkomen en andere vormen van misbruik van financiële geheimhouding onrechtmatig te verklaren, een daadwerkelijk minimumtarief voor de vennootschapsbelastingen overeen te komen en meteen ten uitvoer te leggen, en de wereldwijde automatische en verplichte uitwisseling van informatie door allerlei soorten particuliere holdings verder uit te breiden en te verbeteren;

16. vindt het verheugend dat 136 rechtsgebieden die in het inclusief kader inzake BEPS van de OESO/G20 participeren de verklaring over de tweepijleroplossing hebben ondertekend om de uitdagingen op belastinggebied aan te pakken die voortvloeien uit de digitalisering van de economie, waarmee zij instemmen met een grondige hervorming van de internationale belastingregels;

17. geeft aan dat de overeenkomst, zodra deze ten uitvoer wordt gelegd, voor een eerlijker verdeling van de winsten en belastingrechten tussen landen zal zorgen wat betreft de grootste en meest winstgevende multinationale ondernemingen, en zal resulteren in de invoering van een daadwerkelijk mondiaal minimumtarief voor de vennootschapsbelasting van 15 % voor bedrijven met jaarlijkse inkomsten van ten minste 750 miljoen EUR;

18. wijst eens te meer op het belang van multilateraal optreden en internationale coördinatie in de strijd tegen belastingontduiking, belastingontwijking en agressieve fiscale planning;

19. verzoekt de leiders van de G20 die op 30 en 31 oktober 2021 in Rome bijeenkomen de OESO het mandaat te geven om een nieuw mondiaal initiatief te starten ter herziening van de automatische uitwisseling van informatie en ter versterking van de mondiale governance van de handhaving van antiwitwasnormen;

20. herinnert aan de universele beginselen van billijkheid, transparantie en samenwerking op het vlak van belastingen; herhaalt zijn verzoek aan de lidstaten om hun belastingstelsels te vereenvoudigen, teneinde te zorgen voor billijkere belastingheffing, fiscale zekerheid en investeringen in de reële economie, en teneinde de druk op belastingautoriteiten te verlichten die immers omvangrijke middelen inzetten in hun strijd tegen belastingontduiking en -ontwijking;

Stand van zaken op het gebied van de handhaving van het AML/CFT-kader in de EU, transparantie van bedrijven en de uitwisseling van informatie

21. merkt op dat de EU al een aantal van de hoogste wettelijke normen inzake transparantie van bedrijven ter wereld hanteert; benadrukt echter dat deze normen nog steeds ontoereikend zijn, gezien de toenemende mobiliteit van kapitaal, personen en activa, de snelle ontwikkeling van digitale financiering en de steeds geavanceerdere middelen om de eigendom van activa te beschermen;

22. benadrukt dat met name de vijfde antiwitwasrichtlijn van de lidstaten vereist dat zij registers bijhouden van de uiteindelijk begunstigden van alle rechtspersonen — met inbegrip van trusts — die in de EU gevestigd zijn, en voorziet in algemene toegankelijkheid tot informatie over de uiteindelijk begunstigden van de meeste bedrijfsstructuren;

23. neemt kennis van het feit dat de EU voortdurend wetgevingshervormingen heeft doorgevoerd om witwaspraktijken, grensoverschrijdende belastingfraude, belastingontwijking en belastingontduiking te bestrijden, met positieve gevolgen voor de werking van de interne markt en voor de bescherming van de belastinggrondslag en -inkomsten van de lidstaten: belangrijke voorwaarden voor het scheppen van banen, groei, en met name voor het herstel van de EU-economie na de COVID-19-pandemie;

24. onderstreept dat de lidstaten uit hoofde van het EU-recht moeten verlangen dat de informatie in de registers toereikend, accuraat en actueel is, en daarnaast voor mechanismen moeten zorgen om dit te controleren, inclusief de verplichting voor bevoegde overheden om discrepanties te melden; onderstreept dat ervoor moet worden gezorgd dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten over passende middelen beschikken om de informatie over de uiteindelijk begunstigden in de registers te controleren, en dat doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende maatregelen of sancties moeten worden genomen c.q. opgelegd in gevallen waarin rechtspersonen, trusts en andere soorten wettelijke regelingen geen toereikende, accurate en actuele informatie over de uiteindelijk begunstigden verstrekken;

25. verzoekt de Commissie eens te meer het gebrek aan voldoende en accurate gegevens in de nationale registers aan te pakken die kunnen worden gebruikt om de uiteindelijk begunstigden te identificeren, met name in situaties waarin een netwerk van brievenbusmaatschappijen wordt gebruikt;

26. geeft aan dat uit de Pandora Papers blijkt hoe belangrijk het is te beschikken over aan elkaar gekoppelde en openbaar toegankelijke registers met informatie over uiteindelijk begunstigden van trusts en vergelijkbare regelingen zoals bedrijven, en hoe nuttig deze zijn, teneinde journalisten en het maatschappelijk middenveld in staat te stellen beter toezicht uit te oefenen en informatie te vergelijken; onderstreept dat het belangrijk is dat dergelijke registers geharmoniseerde en machineleesbare data bevatten, en over zoekfuncties beschikken;

27. vindt het zorgwekkend dat, zoals is aangetoond door organisaties van het maatschappelijk middenveld ([14]), een jaar na de uiterste termijn voor de tenuitvoerlegging van de vijfde antiwitwasrichtlijn, negen landen nog altijd niet over openbare registers beschikken, terwijl andere landen geografische toegangsbeperkingen hanteren, waarmee ze de regels van de EU overtreden; betreurt het daarnaast dat de meeste lidstaten van de EU belemmeringen zoals paywalls en een registratieplicht hebben ingevoerd, die, hoewel ogenschijnlijk conform het EU-recht, het moeilijk maken de registers te raadplegen; steunt de inspanningen van de Commissie om de lidstaten er middels het starten van inbreukprocedures toe te dwingen de vijfde antiwitwasrichtlijn volledig om te zetten en ten uitvoer te leggen;

28. betreurt het dat het opzetten van het systeem van gekoppelde registers van uiteindelijk begunstigden (Beneficial Ownership Registers Interconnection System, BORIS) als gevolg van technische problemen vertraging heeft opgelopen; herinnert de Commissie en de lidstaten eraan dat dit een wettelijke vereiste is uit hoofde van de vijfde antiwitwasrichtlijn en dat het absoluut essentieel is dat informatie over uiteindelijk begunstigden beschikbaar is voor financiële-inlichtingeneenheden (FIE's), wetshandhavingsinstanties, meldingsplichtige entiteiten en het brede publiek; betreurt het dat sommige

([14]) Transparency International, "Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union", 26 mei 2021.

lidstaten de doeltreffendheid van BORIS nog vóór de inwerkingtreding ervan ondermijnen door de invoering en soepele werking van hun nationale registers van uiteindelijk begunstigden uit te stellen, en roept alle actoren op deze vertraging met spoed aan te pakken;

29. stelt vast dat de OpenLux-onthullingen reeds licht hadden geworpen op de beperkingen van de transparantiemaatregelen en op het huidige niveau van implementatie van de openbare registers met informatie over de uiteindelijk begunstigden door de lidstaten; merkt bovendien op dat in de Pandora Papers voorbeelden zijn opgenomen van personen die de transparantie van de uiteindelijk begunstigden in de lidstaten omzeilen;

30. herhaalt dat de uiteindelijk begunstigden in het register personen moeten zijn die uiteindelijk eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over een juridische entiteit door middel van directe of indirecte eigendom;

31. wijst op de complexiteit van de omzetting in nationaal recht van de AML/CFT-wetgeving van de EU, die tot dusver gebaseerd is op minimale harmonisatie; betreurt het gebrek aan politieke wil in sommige lidstaten om de AML/CFT-wetgeving naar behoren om te zetten en uit te voeren; betreurt het dat de uiterste termijn voor de omzetting van de vijfde antiwitwasrichtlijn van 10 januari 2020, de uiterste termijnen van 10 januari 2020 voor de registers van economische eigendom voor vennootschappen en andere rechtspersonen en van 10 maart 2020 voor trusts en soortgelijke juridische constructies, door een aantal lidstaten niet zijn gehaald;

32. is in dit verband ingenomen met het nieuwe AML/CFT-pakket dat de Commissie in juli 2021 heeft voorgesteld, met inbegrip van één enkel rulebook inzake AML/CFT en met name de nieuwe regels inzake transparantie van uiteindelijk begunstigden; verheugt zich op de werkzaamheden aan de voorstellen van de Commissie en blijft zich inzetten voor verdere verbetering van de normen voor bedrijfstransparantie in de EU en voor een doeltreffend AML/CFT-kader;

33. is met name verheugd over het feit dat de Commissie een verplichting heeft ingevoerd voor juridische entiteiten van buiten de EU die een zakelijke relatie aangaan met een meldingsplichtige entiteit in de EU of onroerend goed verwerven in de Unie om hun uiteindelijk begunstigde te registreren in de EU-registers van uiteindelijk begunstigden, in overeenstemming met de eerdere verzoeken van het Parlement om dergelijke maatregelen, teneinde een aanzienlijke lacune in het systeem te dichten;

34. wijst op het voorstel van de Commissie om de lidstaten te verzoeken de bevoegde autoriteiten toegang te verlenen tot bestaande vastgoedregisters om ervoor te zorgen dat alle natuurlijke of rechtspersonen die vastgoed bezitten, snel kunnen worden geïdentificeerd; is ingenomen met dit voorstel en verbindt zich ertoe in de komende AML/CFT-wetgevingsprocedures te werken aan een verdere verbetering van de transparantie van vastgoedbezit in de EU, aangezien vastgoed aantrekkelijk blijft voor rijke personen om hun activa aan belastingen te onttrekken en voor criminelen om de opbrengsten van hun illegale activiteiten wit te wassen;

35. is voorts ingenomen met het voorstel van de Commissie om alle gecentraliseerde automatische mechanismen die informatie bevatten over betalingen en bankrekeningen in de EU met elkaar te verbinden via één enkel toegangspunt, zodat rechtshandhavingsinstanties en FIE's in verschillende onderzoeksfasen sneller toegang hebben tot financiële informatie en zodat grensoverschrijdende samenwerking wordt vereenvoudigd, in overeenstemming met de regels inzake gegevensbescherming;

36. is ingenomen met het voorstel van de Commissie om een nieuwe Europese autoriteit voor de bestrijding van witwaspraktijken op te richten, die moet dienstdoen als centrale toezichthouder op bepaalde meldingsplichtige entiteiten uit de financiële sector en als centraal coördinatie- en ondersteuningsmechanisme voor FIE's in de EU; benadrukt dat deze nieuwe Autoriteit meer begrotingsmiddelen moet krijgen en over voldoende middelen moet beschikken om toezichthoudende bevoegdheden ten aanzien van financiële entiteiten en effectief toezicht op meldingsplichtige entiteiten buiten de financiële sector te kunnen uitoefenen;

37. neemt er nota van dat de nieuwe Autoriteit de opdracht krijgt een coördinatiemechanisme tussen FIE's op te zetten en te beheren; is ingenomen met deze ontwikkeling en hoopt dat de nieuwe Autoriteit een belangrijke rol zal spelen bij het verbeteren van de informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de FIE's;

Donderdag, 21 oktober 2021

38. verheugt zich over het voorstel van de Commissie om een meer geharmoniseerde reeks doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties op EU-niveau in te voeren voor inbreuken op de AML/CFT-regelgeving;

39. rekent daarnaast op de spoedige publicatie van het voorstel van de Commissie om het misbruik van brievenbusmaatschappijen voor belastingdoeleinden aan te pakken; dringt er bij de Commissie op aan zich niet te beperken tot de inhoudelijke vereisten die momenteel zijn opgenomen in de EU-lijst van niet-coöperatieve rechtsgebieden ("de EU-lijst"), maar krachtdadige en progressieve vereisten inzake reële economische substantie te ontwikkelen; benadrukt dat dergelijke entiteiten vaak worden gebruikt om aan de hand van onbelaste rente-, royalty- en dividendbetalingen geld door te sluizen naar landen met lage belastingtarieven;

40. betreurt dat de huidige lacunes in de wetgeving en de verschillen en ongerijmdheden tussen de uitvoeringspraktijken in de lidstaten ondanks alle positieve ontwikkelingen en komende hervormingen blijven bestaan; benadrukt verder dat de beperkingen van het Europese kader voor de uitwisseling van informatie ten dele het gevolg zijn van een gebrek aan middelen bij belastingdiensten en FIE's; herhaalt dat de bestuurlijke, gerechtelijke en rechtshandhavingsinstanties binnen de EU beter moeten samenwerken;

41. dringt er bij de lidstaten op aan voldoende middelen in te zetten voor de verwerking en uitwisseling van informatie via de FIE's en het volledige rechtshandhavingskader; verzoekt de Commissie te beoordelen of de FIE's over voldoende middelen beschikken om doeltreffend te kunnen omgaan met AML/CFT-risico's;

42. is van mening dat er verder moet worden nagedacht over initiatieven voor het afdwingen van AML/CFT-acties op Europees en nationaal niveau, zoals het uitbreiden van de bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) tot de vervolging van misdrijven die geen verband houden met de EU-begroting, het uitbreiden van de bevoegdheden van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), en het versterken van bestaande agentschappen zoals Europol en Eurojust;

43. verzoekt Europol om in het kader van onderzoeken naar fiscale misdrijven intensiever samen te werken met de rechtshandhavingsinstanties van de lidstaten;

44. wijst op de bevindingen en aanbevelingen van Speciaal verslag nr. 13/2021 van de Europese Rekenkamer, waarin staat dat "de EU-inspanningen ter bestrijding van witwaspraktijken in de bankensector gefragmenteerd zijn en de uitvoering ervan ontoereikend is"; betreurt dat de Europese Rekenkamer institutionele fragmentatie en gebrekkige coördinatie op EU-niveau heeft vastgesteld met betrekking tot AML/CFT-activiteiten en met betrekking tot het nemen van maatregelen in gevallen waarin risico's waren vastgesteld;

45. stelt bezorgd vast dat de beoordeling door de Commissie van de omzetting van richtlijnen door de lidstaten langzaam is verlopen als gevolg van gebrekkige communicatie door sommige lidstaten en beperkte middelen bij de Commissie;

46. is ermee ingenomen dat het personeel van de Europese Bankautoriteit (EBA) grondig onderzoek heeft verricht naar mogelijke inbreuken op het EU-recht, maar betreurt de buitensporige traagheid van de desbetreffende procedures; betreurt dat de EBA niet op eigen initiatief meer onderzoeken heeft ingesteld; betreurt dat de Commissie niet over interne richtsnoeren beschikt voor wat betreft het indienen van een verzoek aan de EBA om een onderzoek uit te voeren;

47. toont zich uitermate ongerust over het bewijsmateriaal dat de Europese Rekenkamer heeft gevonden over de pogingen om invloed uit te oefenen op de raad van toezichthouders van de EBA in het kader van een overlegprocedure in een onderzoek naar een welbepaalde inbreuk op het EU-recht; verzoekt de EBA te verhinderen dat zulke pogingen om de leden van onderzoekspanels tijdens hun overleg te beïnvloeden, opnieuw plaatsvinden;

48. verzoekt de Commissie, de EBA en de Europese Centrale Bank (ECB) de door de Europese Rekenkamer aan de orde gestelde problemen en de aanbevelingen van de Europese Rekenkamer binnen de vastgestelde termijn aan te pakken;

49. herhaalt zijn oproep aan de lidstaten om ervoor te zorgen dat alle bestaande regelingen voor burgerschap en verblijf door investeringen transparant zijn en gebaseerd zijn op duidelijke regels; vreest dat al deze regelingen de dreiging van witwaspraktijken en belastingontduiking hebben vergroot en niet alleen het wederzijdse vertrouwen en de integriteit van het Schengengebied en de eurozone ondermijnen maar ook aanleiding geven tot andere politieke, economische en veiligheidsrisico's voor de Unie en haar lidstaten; verzoekt de Commissie zo spoedig mogelijk nadat het Parlement zijn aanbevelingen heeft gedaan, voorstellen in te dienen om de regelingen voor burgerschap en verblijf door investeringen te reglementeren;

50. vraagt de Commissie om bij de opstelling van de lijst van derde landen met een hoog risico rekening te houden met de gegevens van de Pandora Papers, en doelt hier met name op rechtsgebieden die dienstdoen als centra voor de oprichting van vennootschappen en financiële criminaliteit faciliteren; herhaalt dat derde landen die niet samenwerken met de lidstaten in het kader van belangrijke Europese AML/CFT-onderzoeken, op deze lijst moeten kunnen worden geplaatst; benadrukt het belang van de autonome beoordeling van derde landen in de EU, zonder geopolitieke inmenging, en beklemtoont dat de transparantie van uiteindelijk begunstigden een prioritair criterium moet vormen bij de beoordeling van derde landen;

51. stelt bezorgd vast dat meldingsplichtige entiteiten volgens de onthullingen van de Pandora Papers mogelijk niet altijd voldoen aan de verplichte verscherpte cliëntenonderzoeksmaatregelen met betrekking tot politiek prominente personen, hun familieleden en naaste partners; verzoekt de Commissie te beoordelen in hoeverre de identificatie van politiek prominente personen en de maatregelen inzake verscherpt cliëntenonderzoek daadwerkelijk worden uitgevoerd, en met welke hindernissen meldingsplichtige entiteiten in dit verband worden geconfronteerd; benadrukt dat het belangrijk is gegevens te verzamelen over de mate van naleving door meldingsplichtige entiteiten;

52. neemt kennis van de lopende studie, in opdracht van de Commissie, van de Raad van Europa ter evaluatie van de concrete tenuitvoerlegging en daadwerkelijke toepassing van de vierde antiwitwasrichtlijn in de lidstaten; verzoekt de Commissie de evaluatieverslagen van de Raad van Europa over de lidstaten te publiceren en ervoor te zorgen dat maatschappelijke organisaties bij de evaluatieprocedure worden betrokken;

Vereiste maatregelen op mondiaal niveau

53. hekelt dat sommige Amerikaanse staten, zoals Zuid-Dakota, Alaska, Wyoming, Delaware en Nevada, bekende belastingparadijzen die hiervoor al eerder aan de kaak zijn gesteld, blijkens de Pandora Papers zijn uitgegroeid tot knooppunten van financiële geheimhouding en bedrijfsgeheimhouding; dringt er bij de Amerikaanse federale regering en de regeringen van de Amerikaanse staten op aan verdere maatregelen te nemen om de transparantie van ondernemingen te vergroten en zich aan te sluiten bij de gezamenlijke rapportagestandaard (Common Reporting Standard — CRS) en de onbeperkte uitwisseling van informatie met andere landen; herinnert eraan dat in de EU-lijst wordt nagegaan of het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen voor belastingdoeleinden aan een rechtsgebied een rating van ten minste "largely compliant" (grotendeels conform) heeft toegekend met betrekking tot de CRS; verzoekt de Raad om een hernieuwde beoordeling van de VS in het kader van de EU-lijst, met bijzondere aandacht voor de criteria in verband met fiscale transparantie;

54. benadrukt dat de VS momenteel niet deelnemen aan de CRS, een gezamenlijke informatiestandaard voor de automatische uitwisseling tussen belastinginstanties van inlichtingen met betrekking tot financiële rekeningen op mondiaal niveau, die in 2014 is ontwikkeld door de OESO; merkt daarom op dat de VS ver achterop zijn bij de rest van de wereld op het gebied van gemeenschappelijke normen voor de uitwisseling van informatie; erkent dat de VS met de aanneming van de Foreign Account Tax Compliance Act (wet naleving belastingplicht buitenlandse rekeningen) een voortrekkersrol hebben gespeeld op het gebied van meer transparantie; betreurt evenwel de beperkingen van de wet op het gebied van het wederkerigheidsbeginsel en de ongewenste gevolgen ervan voor zogenoemde "accidental Americans"; betreurt dat hiervoor tot op heden geen definitieve oplossing op Europees niveau is gevonden; merkt bij wijze van vergelijking op dat rechtsgebieden die aan de CRS-overeenkomst deelnemen, verplicht zijn tot de onbeperkte wederzijdse uitwisseling van gegevens over financiële rekeningen; wijst er bijgevolg op dat de rol van de VS voor niet-Amerikaanse burgers als een plaats van financiële geheimhouding steeds belangrijker wordt, en dat de voornaamste reden hiervoor ligt in twee lacunes in de wetgeving: alleen informatie over Amerikaanse activa wordt gedeeld, en er wordt geen informatie gedeeld over uiteindelijk begunstigden;

55. is ingenomen met de onlangs door de VS aangenomen Corporate Transparency Act (wet inzake transparantie van ondernemingen), op grond waarvan bepaalde bedrijven en naamloze vennootschappen verplicht zijn om rechtshandhavingsinstanties en andere instanties met wettelijke AML/CFT-bevoegdheden informatie te verstrekken over hun uiteindelijk begunstigden; merkt echter op dat de nieuwe wetgeving niet voor dezelfde graad van volledige bedrijfstransparantie zorgt als wat momenteel de norm is in de EU, en met name niet geldt voor trusts en soortgelijke constructies die in de Pandora Papers onder de loep worden genomen;

56. is voorts ingenomen met het Amerikaanse wetsvoorstel, naar aanleiding van de Pandora Papers, ter oprichting van nieuwe autoriteiten in het kader van de strijd tegen bedrijven die geld witwassen en veiligheidsrisico's in de hand werken, en merkt op dat een dergelijke wet het Amerikaanse Ministerie van Financiën ertoe zou dwingen nieuwe regels inzake cliëntenonderzoek vast te stellen voor Amerikaanse tussenpersonen die buitenlandse activa de VS helpen binnenkomen;

57. merkt op dat de top van democratieën op 9 en 10 december 2021 zal plaatsvinden in de VS, en dat corruptiebestrijding een van de onderwerpen van deze topbijeenkomst vormt; verzoekt de Amerikaanse regering van deze gelegenheid gebruik te maken om aanvullende hervormingen aan te kondigen die ervoor moeten zorgen dat de VS niet langer worden gebruikt om illegaal geld wit te wassen en belastingontwijking mogelijk te maken;

58. verzoekt de Commissie en de lidstaten in het kader van de OESO nieuwe onderhandelingen met de VS aan te knopen om binnen een gezamenlijk overeengekomen en versterkt CRS-kader tot volledige wederkerigheid te komen; beklemtoont dat dit een grote vooruitgang zou betekenen, de nalevingskosten voor financiële instellingen zou drukken en hoge administratieve lasten sterk zou doen dalen;

59. benadrukt voorts dat alle lidstaten van de EU zich bij de CRS hebben aangesloten; merkt op dat de CRS uit hoofde van de tweede richtlijn inzake administratieve samenwerking op belastinggebied (DAC2) sinds 2016 van toepassing is op de uitwisseling van informatie binnen de EU; herhaalt in dit verband de aanbevelingen uit zijn resolutie van 16 september 2021 over de tenuitvoerlegging van de EU-vereisten voor de uitwisseling van belastinginformatie: voortgang, geleerde lessen en te nemen hindernissen; betreurt ten zeerste dat alle lidstaten — met uitzondering van Finland en Zweden — hebben geweigerd het Parlement toegang te verlenen tot de relevante gegevens om de uitvoering van de DAC-bepalingen te beoordelen; betreurt dat de Commissie het Parlement geen toegang heeft verleend tot de relevante gegevens waarover zij beschikt; merkt op dat deze weigering niet strookt met de roep om meer transparantie en samenwerking op belastinggebied;

60. is van mening dat de collegiale toetsing door de Financiële-actiegroep (Financial Action Task Force — FATF) een alomvattende methode vormt om de mate van uitvoering van de aanbevelingen van de FATF en de algemene prestaties van een land op het gebied van witwasbestrijding te beoordelen;

61. dringt er bij de FATF op aan van de openbare beschikbaarstelling van registers van uiteindelijk begunstigden een verplichte voorwaarde te maken voor het voldoen aan de normen in het kader van de lopende herziening van aanbeveling 24 betreffende transparantie en uiteindelijk begunstigden van rechtspersonen, de definitie van uiteindelijk begunstigde aan te passen, zodat alle mogelijke achterdeurtjes worden gesloten, het houden van toonderaandelen te verbieden, de vereisten voor aandeelhouders op naam aan te scherpen, en — tot slot — meewerkende jurisdicties te dwingen om buitenlandse ondernemingen met banden met een bepaald land ertoe te verplichten dezelfde regels inzake de openbaarmaking van uiteindelijk begunstigden na te leven als die welke gelden voor ondernemingen in het land zelf;

62. verzoekt de EU-lidstaten die lid zijn van de FATF en de Commissie ervoor te zorgen dat de EU in het AML/CFT-kader op mondiaal niveau met één stem spreekt, en aan te dringen op de hoger bedoelde hervormingen, zodat er wereldwijd een gelijk speelveld wordt gecreëerd, effectief een eind komt aan de geheimhouding inzake bedrijfseigendom, en een verantwoordelijker en transparanter internationaal bestuurskader op het gebied van de bestrijding van witwaspraktijken wordt bevorderd;

63. verzoekt de Commissie en de lidstaten die lid zijn van de FATF eveneens om voorrang te geven aan de beoordeling van landen die onderdak bieden aan centra voor de oprichting van vennootschappen en waarvan de AML/CFT-regels volgens internationale instanties aanzienlijke tekortkomingen vertonen, maar die nog niet door de FATF zijn beoordeeld omdat zij niet voldeden aan de prioriteitscriteria van de International Co-operation Review Group (ICRG) van de FATF;

64. merkt op dat in het Verenigd Koninkrijk meer dan 1 500 onroerende goederen met een geschatte waarde van meer dan 4 miljard GBP met behulp van offshoreondernemingen zijn gekocht door eigenaren wier identiteit geheim blijft; wijst erop dat de Britse regering zich ertoe heeft verbonden om een wetsontwerp uit 2018 aan te nemen voor de invoering van een openbaar register van uiteindelijk begunstigden van buitenlandse entiteiten die vastgoed bezitten in het Verenigd Koninkrijk;

65. benadrukt dat uit de Pandora Papers blijkt dat het VK, via direct van de Kroon afhankelijke gebieden en overzeese gebieden, nog steeds wordt gebruikt als knooppunt voor belastingontwijking en geheime offshoretransacties; verzoekt de Commissie zich te buigen over mogelijke manieren en tegenmaatregelen om te zorgen voor samenwerking en onderlinge afstemming van normen op het gebied van belastingen en de strijd tegen witwaspraktijken, en stelt in dit verband voor om gelijkwaardigheidsbesluiten op het gebied van financiële diensten te koppelen aan de goedkeuring van normen voor belastingtransparantie en witwasbestrijding die gelijkwaardig zijn aan de in de EU geldende normen;

Regels voor tussenpersonen

66. betreurt dat uit de Pandora Papers en eerdere onthullingen blijkt dat veertien professionele offshoreaanbieders van bedrijfsdiensten, waaronder advocatenkantoren, belastingadviseurs en vermogensbeheerders, rijke personen helpen bij het opzetten van bedrijfsstructuren om hun vermogen aan belastingen te onttrekken, en ervoor zorgen dat deze activiteiten legaal blijven;

67. benadrukt dat de niet-financiële sector krachtens de internationale AML/CFT-normen verplichtingen inzake cliëntenonderzoek moet naleven en verdachte activiteiten moet melden aan de autoriteiten;

68. betreurt dat veel rechtsgebieden, ook in de EU, jarenlang niet hebben voldaan aan de basisvoorschriften van de FATF waarmee aan niet-financiële tussenpersonen AML/CFT-verplichtingen worden opgelegd met als doel de opzetting van geheime structuren tegen te gaan;

69. wijst erop dat zelfregulering en het toezicht op deze beroepen niet doeltreffend zijn gebleken om naleving te garanderen en inbreuken op de wet te bestraffen; is in dit verband ingenomen met het voorstel van de Commissie om de nieuwe antiwitwasautoriteit de nodige bevoegdheden te verlenen om het toezicht op de niet-financiële sector alsook collegiale toetsingen van toezichtnormen en -praktijken te coördineren, en niet-financiële toezichthouders te verzoeken mogelijke inbreuken op de AML/CFT-vereisten te onderzoeken;

70. verzoekt de FATF prioritair een horizontale evaluatie uit te voeren van de tenuitvoerlegging door landen van de FATF-normen die van toepassing zijn op niet-financiële ondernemingen en beroepen, en een specifiek follow-upproces toe te passen, zoals al eerder met succes is gebeurd in het kader van het onderzoeksinitiatief naar terrorismefinanciering, met als doel de wereldwijde naleving van de FATF-voorschriften binnen de niet-financiële sector snel te verbeteren;

71. herhaalt zijn bezorgdheid dat deze operatoren vaak een combinatie van juridisch advies, belastingadvies en auditdiensten aanbieden aan zakelijke cliënten en overheidsinstanties; vreest daarom dat economische stimulansen die belastingontwijkingsconstructies faciliteren, tot het ontstaan van een dienstverleningssector leiden die ook kan worden ingezet om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen; herhaalt zijn verzoeken uit eerdere resoluties en aanbevelingen ([15]) over deze problematiek, en verzoekt de Commissie en de lidstaten het regelgevingskader voor deze operatoren te evalueren, teneinde de markttoegang tot faciliteerders van belastingontwijking, -ontduiking en witwaspraktijken te blokkeren; verwacht dat de herziening door de Commissie van de auditrichtlijn tot verbeteringen in het rechtskader zal leiden;

72. herinnert aan de verplichting voor tussenpersonen uit hoofde van DAC6 om regelingen aan de belastingautoriteiten te melden indien er gegronde aanwijzingen bestaan voor belastingontwijking, met name in de context van structurele achterdeurtjes in de belastingwetgeving;

73. verzoekt de Commissie de rapportageverplichtingen uit hoofde van DAC6 uit te breiden tot grensoverschrijdende regelingen inzake vermogensbeheer voor cliënten die natuurlijke personen zijn;

74. verzoekt de Commissie om in haar komende voorstel voor DAC8 niet alleen de eerdere aanbevelingen met betrekking tot DAC3 op te nemen die voorkomen in de resolutie van het Parlement over de tenuitvoerlegging van de EU-voorschriften voor de uitwisseling van belastinginformatie, maar ook de uitwisseling van informatie over fiscale rulings voor natuurlijke personen, die vaak worden opgesteld door tussenpersonen, met als doel ervoor te zorgen dat regelingen van rijke personen met de belastingautoriteiten in een bepaalde lidstaat worden gedeeld met alle lidstaten;

75. benadrukt dat het wettelijk verschoningsrecht niet mag worden gebruikt om illegale praktijken te dekken; wijst erop dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ([16]) in een van zijn zaken tot de conclusie is gekomen dat de vertrouwelijkheid van de betrekkingen tussen advocaat en cliënt en het wettelijk verschoningsrecht niet ontslaan van de verplichting om in het kader van het legitieme doel van de preventie van criminele activiteiten vermoedens omtrent dergelijke activiteiten te melden, en dat deze meldingen noodzakelijk zijn om dit doel te bereiken;

76. verzoekt de Commissie nogmaals richtsnoeren voor de beroepsgroep op te stellen met betrekking tot de interpretatie en toepassing van het beginsel van beroepsgeheim en een duidelijke scheidslijn aan te brengen tussen traditionele juridische advisering en de uitvoering van financiële transacties door advocaten, in overeenstemming met de jurisprudentie van de Europese rechtbanken;

Herziening van de EU-lijst en hervorming van het fiscaal beleid

77. wijst nogmaals op de negatieve gevolgen van agressieve fiscale planning, die leidt tot uitholling van de belastinggrondslagen van de lidstaten en tot een onevenredige verschuiving van de belastingdruk naar burgers en bedrijven — met name kmo's — die de belastingwetgeving naleven;

([15]) Zie bijvoorbeeld zijn aanbeveling van 13 december 2017 aan de Raad en de Commissie na de enquête witwaspraktijken, belastingontwijking en belastingontduiking, en in het bijzonder paragraaf 143 (PB C 369 van 11.10.2018, blz. 132).

([16]) Zie de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 6 december 2012 in de zaak *Michaud* v. *Frankrijk*.

Donderdag, 21 oktober 2021

78. benadrukt dat belastingontduiking en belastingontwijking er samen met regelingen inzake winstverschuiving toe hebben geleid dat staten en bevolkingen verstoken zijn gebleven van financiële middelen die essentieel zijn voor de bevordering van ontwikkeling en sociale rechtvaardigheid en voor de werking van de overheid;

79. dringt erop aan dat de Europese Commissie met het oog op de toekomstige wetshervormingen van het belastingbeleid die nodig zijn om de in de Pandora Papers aangekaarte problemen effectief aan te pakken, alle mogelijkheden onderzoekt die worden geboden in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, inclusief artikel 116 daarvan, met als doel de besluitvorming efficiënter te maken;

80. betreurt dat de EU-lijst, ook wel de zwarte lijst van belastingparadijzen genoemd, niet veel impact heeft gehad, ondanks een groeiend aantal belastingschandalen en onrustwekkende berichten van journalisten en niet-gouvernementele organisaties; betreurt dat de ministers van Financiën van de lidstaten nog altijd niet hun individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheid opnemen in de strijd tegen belastingparadijzen, offshorebedrijven en trusts, en zelfs integendeel hebben geprobeerd de bestaande zwarte lijst in te korten;

81. betreurt in het bijzonder dat de Raad van EU-ministers van Financiën na de onthullingen van de Pandora Papers tijdens zijn vergadering van 5 oktober 2021 heeft besloten de EU-lijst van belastingparadijzen in te korten en de Caribische eilanden Anguilla en Dominica van de lijst te halen, net als de Seychellen, die in de onthullingen van de Pandora Papers voorkomen en ondanks een onlangs door het Mondiaal Forum toegestane herbeoordeling nog steeds slechts ten dele voldoen aan de internationale norm inzake transparantie en informatie-uitwisseling op verzoek;

82. stelt vast dat twee derde van de brievenbusmaatschappijen die in de Pandora Papers voorkomen, gevestigd zijn op de Britse Maagdeneilanden, die nooit op de zwarte lijst van de EU hebben gestaan (bijlage I bij de relevante conclusies van de Raad) en in februari 2020 van de grijze lijst zijn geschrapt (bijlage II);

83. herhaalt de conclusies en aanbevelingen die het heeft verwoord in zijn resolutie van 21 januari 2021 over de herziening van de EU-lijst van belastingparadijzen; roept op tot meer transparantie met betrekking tot de criteria die voor de opstelling van de lijst gebruikt worden; is van mening dat deze herziening uiterlijk eind 2021 afgerond moet zijn teneinde de EU te behoeden voor verdere inkomstenderving in de herstelperiode na COVID-19;

84. betreurt de onwil van de Raad om in te stemmen met het toekomstige transparantiecriterium met betrekking tot uiteindelijk begunstigden; verzoekt de Raad met spoed overeenstemming te bereiken over dit criterium, conform de bepalingen van DAC5;

85. herhaalt zijn oproep om de gebruikte criteria te verstrengen en toe te zien op een strengere handhaving van de gedane toezeggingen met betrekking tot de EU-lijst, en doelt hierbij met name op de criteria inzake eerlijke belastingheffing, die de bevordering van offshoreconstructies of regelingen voor het aantrekken van winsten die geen weerspiegeling vormen van de reële economische activiteit in een bepaald rechtsgebied verbieden; herhaalt voorts zijn verzoek om ook belastingregelingen binnen de EU te beoordelen en te monitoren, en het EU-beleid inzake schadelijke belastingpraktijken alsook de gedragscode inzake de belastingheffing op ondernemingen, die bindend moet worden, aan de hand van dezelfde criteria als die voor de EU-lijst te hervormen; dringt met name aan op de invoering van een minimumniveau van economische substantie als een van de criteria voor de definitie van een belastingparadijs, evenals op passende sancties, minimale effectieve belastingheffing in overeenstemming met het internationaal overeengekomen minimale effectieve belastingtarief volgens pijler 2 van het inclusief kader, en pleit ervoor het toepassingsgebied van de gedragscode inzake de belastingheffing op ondernemingen uit te breiden tot preferentiële regelingen voor inkomstenbelasting en speciale burgerschapsregelingen en maatregelen om zeer mobiele rijke personen en digitale nomaden aan te trekken, aangezien die kunnen leiden tot aanzienlijke verstoringen van de eengemaakte markt;

86. merkt op dat de opname van derde landen op de EU-lijst weinig onmiddellijke en bindende gevolgen heeft; is van mening dat opname op de zwarte lijst van de EU gepaard moet gaan met sancties die een daadwerkelijk afschrikwekkend effect hebben, en dat de herziene lijst moet worden gekoppeld aan een sanctieregeling;

87. herinnert eraan dat de Commissie tijdens het Europees Semester kritiek heeft geuit op sommige lidstaten wegens tekortkomingen in hun belastingstelsels die agressieve fiscale planning in de hand werken;

88. verzoekt de Commissie een voorstel te doen voor een hervorming van de gedragscode inzake de belastingheffing op ondernemingen, en hierbij uit te gaan van de recente voorstellen van het Parlement in zijn resolutie van 7 oktober 2021 over de hervorming van het EU-beleid inzake schadelijke belastingpraktijken (met inbegrip van de hervorming van de Groep gedragscode);

89. is ingenomen met het voornemen van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een richtlijn betreffende een gemeenschappelijk EU-stelsel voor bronbelasting op dividend- en rentebetalingen; benadrukt dat de lidstaten, zolang er geen gemeenschappelijk stelsel is, legitiem tegenmaatregelen kunnen nemen om hun belastinggrondslagen te beschermen;

o

o o

90. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad, de Commissie en de Financiële-actiegroep.